

PEIPSI PÕHJARANNIKU PUHKEALA

2015. aasta külastaja-
uuringu tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati külastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslal.
2015. aastal koguti Peipsi põhjaranniku puhkealal 391 ankeeti.

Tulemused

Peipsi põhjaranniku puhkeala külastajatest 50% on naissoost ja 50% meessoost. 31% kõikidest külastajates kuuluvad vanusegruppi 25-34 aastat, järgnevad 35-44-aastased (25%), 45-55-aastased (21%), 55-64-aastased (10%) ja 15-24-aastased (7%). Kõrgharidusega inimesi oli 27%, keskeriharidusega 39%, keskkharidusega 29% ja põhiharidusega 5% vastanutest.

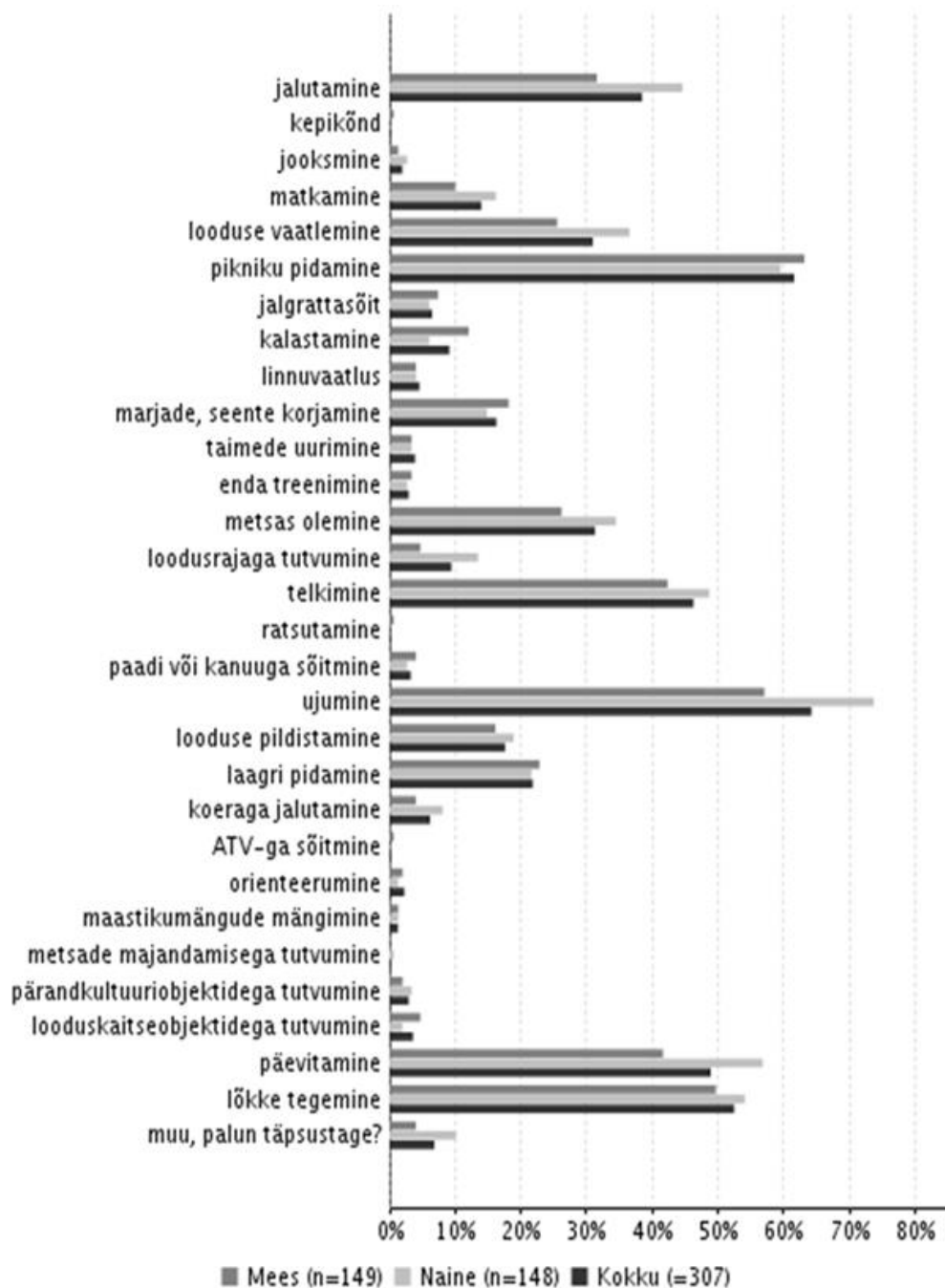
Puhkeala külastajatest 95% elab Eestis, järgnevad Soome (2%), Läti ja Norra (mõlemad 1%). Suurim külastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Kohtla-Järve linn (9%), Tallinna linn (8%), Tartu linn (7%), Jõhvi vald (6%), Narva linn ja Rakvere linn (mõlemad 5%), millele järgnevad teised puhkeala lähiümbruse omavalitsused.

Puhkeala külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (76%) ja 6 või enama inimese seltskonnas (13%), üksinda liikujaid oli 11% vastanutest. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (52%) ja sõpradest (40%) (Tabel 1). Peipsi põhjaranniku puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 76%-le vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis.

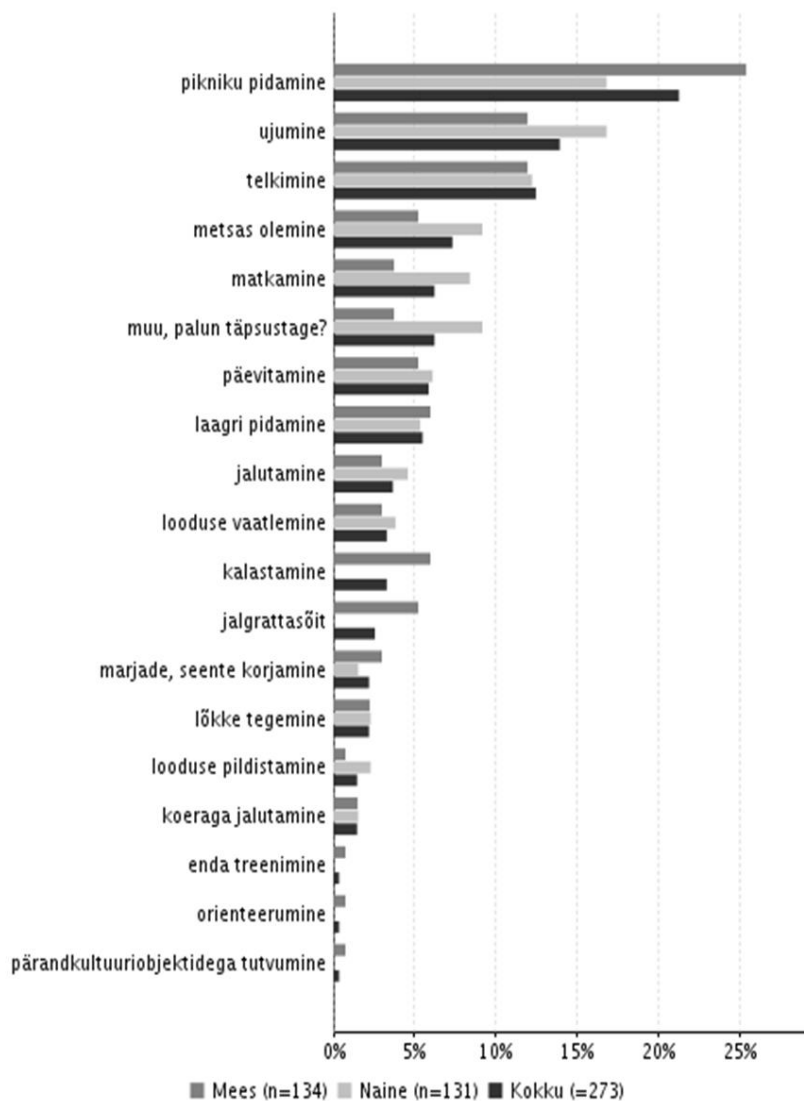
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	139	52
teised sugulased	11	4
sõbrad	105	40
töökaaslased	10	4
Kokku	265	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda, olid pikniku pidamine, ujumine, lõkke tegemine, päevitamine, telkimine, jalutamine, järgnesid looduse vaatlemine ja metsas olemine (Joonis 1).

Joonis1 Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad pikniku pidamist, ujumist, telkimist, metsas olemist, matkamist, päevitamist ja laagri pidamist (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisem tegevus selle külastuse ajal.

Peipsi põhjaranniku puhkeala külastatavaimad loodushoiuobjektid olid Kauksi telkimisala (44% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), lisaku vaatetorn (21%), Raadna telkimisala (19%), Karjamaa telkimisala (11%), Kurtna matkarajad (11%) ja Kauksi looduskeskus (10%). Keskmiselt külastati külastuse jooksul 1,9 objekti.

Peipsi põhjaranniku puhkeala külastusest 66% tehakse suvel (juuni-august), 14% kevadel (aprill-mai), 11% sügisel (september-november) ja 9% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 39% kõigist külastajatest ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 3,6 tundi. Ööbijaid oli 61% ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 3,0

ööpäeva (mediaan 2 ööpäev). Ööbijatest 34% veetis alal ühe öö, 31% kaks ja 20% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks RMK telkimisalasid ja lõkkekohti, aga ka metsaonne. Esimest korda Peipsi põhjaranniku puhkealal viibijaid oli 22% külastajatest.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (78% vastanutest)

Külastajatest 57%-le oli koht varasemast tuttav, 43% olid infot saanud tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt ja 23% RMK kodulehelt.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsesid teha puhkealal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 63% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 52,13 eurot külastuskorra kohta (mediaan 35,00 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest ja bensiinjaamadest, seejärel ostudele kohvikutes ja restoranides.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, viibimine koos oma seltskonnaga, stressi maandamine, meelerahu, looduse tunnetamine, mürast ja saastest eemal viibimine, omaette olemine ning meeldivad varasemad kogemused.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid puhkeala külastajad parkimiskohtade, metsaonnide, tuletegemiskohtade, telkimisalade ja kohtade, vaateplatvormide ning vaatetornide kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid külastajad lõkkepuudele, erivajadustega inimestega arvestamisele ja ettevõtjate pakutavatele teenustele.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 89% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad lõkkepuude hulgale.

Peipsi põhjaranniku puhkeala külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas. Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt, külastajate rohkus häiris 14%, teiste külastajate käitumine 12%, maastiku prügistatus 8% vastajatest.

88% külastajatest tundsid, et tänu Peipsi põhjaranniku puhkeala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Peipsi põhjaranniku puhkeala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,18 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,40).